

ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง การกำหนดประเภทของบริเวณอันตราย และระยะห่าง
ของบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซ
และสถานที่เก็บก๊าซแต่ละประเภท
ที่จะต้องใช้ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า
และอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔
(พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔
ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ อธิบดีกรมโยธาธิการจึงออกประกาศ
ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง การ
กำหนดประเภทของบริเวณอันตราย และระยะห่างของบริเวณอันตราย
ของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซแต่ละประเภท ที่จะต้องใช้ระบบ
ไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำ”

เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ กันยายน ๒๕๒๕

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ.
๒๕๒๕ เป็นต้นไป

หมวด ๑

ประเภทของบริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซ

และสถานที่เก็บก๊าซ

ข้อ ๓ บริเวณอันตรายของสถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ
แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) บริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ ได้แก่ บริเวณที่มี
ลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(ก) บริเวณที่มีก๊าซในปริมาณเข้มข้นพอที่จะจุดให้
ติดไฟได้ในสภาพการทำงานหรือใช้งานปกติ เช่น บริเวณตู้จ่ายก๊าซ
อาคารที่ใช้บรรจุก๊าซ ลานบรรจุก๊าซ

(ข) บริเวณที่อาจมีก๊าซในปริมาณเข้มข้นพอที่จะจุด
ให้ติดไฟได้ เนื่องจากอุปกรณ์ชำรุด หรือทำงานผิดพลาด เช่น บริเวณ
ที่ตั้งอุปกรณ์ชนิดที่มีอุปกรณ์ระบายก๊าซของถังเก็บและจ่ายก๊าซ รวมทั้ง
ระบบท่อก๊าซ

(ค) บริเวณภายในภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซที่มีไอของ
ก๊าซ

(๒) บริเวณอันตรายประเภทที่ ๒ ได้แก่ บริเวณที่มีลักษณะ
อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(ก) บริเวณที่มีการเคลื่อนย้าย การปฏิบัติการ หรือ
การใช้ก๊าซ ซึ่งก๊าซอาจจะรั่วออกมาได้ เนื่องจากเกิดอุบัติเหตุ หรืออุปกรณ์
ทำงานผิดปกติ และอาจทำให้อุปกรณ์ของภาชนะบรรจุก๊าซ หรือระบบ
ท่อชำรุด

(ข) บริเวณที่อาจมีก๊าซสะสมและมีการบ่งชี้ไม่ให้
ให้ก๊าซมีปริมาณเข้มข้นพอที่จะจุดให้ติดไฟได้ โดยใช้อุปกรณ์ระบาย
อากาศทางกล

(ค) บริเวณที่ต่อเนื่องกับบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑
และอาจมีก๊าซในปริมาณเข้มข้นพอที่จะจุดให้ติดไฟได้

(๓) บริเวณอันตรายประเภทที่ ๓ ได้แก่ บริเวณที่อยู่เหนือ
ระดับบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒

หมวด ๒

ระยะห่างของบริเวณอันตรายของสถานพบรถจักรยานและสถานพบเกวียน

ข้อ ๔ สถานพบรถจักรยานและสถานพบเกวียน ต้องมีระยะห่างของบริเวณอันตรายดังตารางต่อไปนี้

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
ก ถึงกับและจ่ายก๊าซ	ก ๑ ภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ทิศทางจากข้อต่อ นอกจากข้อต่ออื่นใดที่ระบุไว้ในตารางนี้	ประเภทที่ ๒
	ก ๒ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ก ๑	ประเภทที่ ๓
ข ช่องเปิดระบายก๊าซ ที่ หุ้มครอบไว้	ข ๑ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทางจากช่อง เปิดระบายก๊าซ	ประเภทที่ ๑

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
ค ปลายท่อของกลไก อุปกรณ์รับภัยแบบ ระบาย	ข ๒ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตรขึ้นไป ถึง ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากช่องเบ็ดระบายนายกษ	ประเภทที่ ๒
	ข ๓ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ข ๒	ประเภทที่ ๓
	ค ๑ ภายในเส้นทางที่กำช่น	ประเภทที่ ๑ หมายเหตุ ห้ามติดตั้ง อุปกรณ์ไฟฟ้าแบบ ประจำ
	ค ๒ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่ ระบาย	ประเภทที่ ๑
	ค ๓ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตรขึ้นไป ถึง ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่ระบาย	ประเภทที่ ๒

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
	ค ๔ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตรในแนวตั้ง เหนือระดับ ค ๓	ประเภทที่ ๓
๖ เครื่องสูบลำก๊าซ เครื่องอัดอากาศ เครื่องผสมอากาศกับก๊าซและเครื่องทำไอก๊าซ ซึ่งติดตั้ง		
- กรณีภายในอาคารที่ไม่มีการระบายอากาศ	ง ๑ ภายในห้องที่มีเครื่องดังกล่าว และภายในห้องติดกัน ที่ไม่ผนังกันก๊าซกับคน ง ๒ ภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ด้านนอกห้องที่มีเครื่องดังกล่าว ซึ่งผนังหรือหลังคาที่ไม่กันไอก๊าซหรือภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ของห้องเบ็ด ภายในอาคารใด ๆ	ประเภทที่ ๑ ประเภทที่ ๒

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
— กรณีภายในอาคารที่มีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า ๖ เท่าของปริมาตรห้องต่อชั่วโมง	๖.๓ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ๖.๒	ประเภทที่ ๓
	๖.๔ ภายในห้องที่มีเครื่องดังกล่าวและภายในห้องที่ติดกันที่มีผนังกันก๊าซติดกัน	ประเภทที่ ๒
— กรณีภายนอกอาคารในที่โล่งในระดับนพหรือเหนือระดับพหรือภายในอาคารที่ไม่มีผนัง และอยู่ใน	๖.๕ ภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากเครื่องดังกล่าวและภายในปริมาตรทรงกระบอกที่อยู่ใต้ทรงกลมดังกล่าว ถึงระดับพ (ถ้ามี)	ประเภทที่ ๒

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
ผู้ใดในระดัพบพหรือเหนือระดัพบ	จ ๖ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ จ ๕	ประเภท ๓
จ ผู้จ่ายก๊าซของสถานบริการก๊าซ	จ ๑ ภายในตู้จ่ายก๊าซทั้งหมด	ประเภท ๑
	จ ๒ ภายในระยะ ๐.๔๖ เมตร ในแนวราบโดยรอบด้านนอกของตู้จ่ายก๊าซ และในแนวตั้งจากระดับฐานตู้จ่ายก๊าซ ถึงระดับ ๑.๒๐ เมตร เหนือฐานตู้จ่ายก๊าซ	ประเภท ๑
	จ ๓ ภายในระยะ ๖.๐๐ เมตร ในแนวราบโดยรอบด้านนอกของตู้จ่ายก๊าซ และในแนวตั้งจากระดับพื้นถึงระดับ ๐.๔๖ เมตร เหนือระดับพื้น	ประเภท ๒
	จ ๔ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ จ ๑ จ ๒ และ จ ๓	ประเภท ๓

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะทาง	ประเภทของบริเวณอันตราย
๑ ร่องหรือบ่อถมหรืออยู่ติดนกกาชเครื่องสูบลูกกาช เครื่องอัดไอคาช อุปกรณ์ปรับความดันหรืออุปกรณ์อื่น ซึ่งทำหน้าทคล้ายกัน รวมทั้งที่อยู่ในบริเวณ จ ๒ และ จ ๓		
— กรณีไม่อยู่ประเภท ระบายนายอากาศทางกล	๑ ๑ ภายในร่องหรือบ่อ	ประเภทที่ ๑
	๑ ๒ ภายในห้องและห้องที่ติดกันที่ไม่แบ่งผนังกันกาช บุคคล	ประเภทที่ ๒

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
การกั้นอุปกรณ์ระบายอากาศทางกลที่ สามารถระบายอากาศได้ไม่น้อยกว่า ๖ เท่า ของปริมาตรห้องหรือบ่อต่อชั่วโมง	ณ ๓ ภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร หรือบ่อที่อยู่นอกอาคาร	ประเภทที่ ๒
	ณ ๔ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ณ ๑ และ ณ ๓	ประเภทที่ ๓
	ณ ๕ ภายในร่องหรือบ่อ	ประเภทที่ ๒
	ณ ๖ ภายในห้องและห้องที่ติดกันที่ไม่แบ่งกันทาง ปกติ	ประเภทที่ ๒
	ณ ๗ ภายในระยะ ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากร่อง หรือบ่อที่อยู่นอกอาคาร	ประเภทที่ ๒
	ณ ๘ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ณ ๕ และ ณ ๗	ประเภทที่ ๓

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
ข ระบบท่อและข้อต่อ ท่อที่มีการระบายก๊าซ	ข ๑ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุด ที่มีการระบายก๊าซ	ประเภทที่ ๑
ข ๒ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตรขึ้นไป จาจุดที่มีการ ระบายก๊าซ (เหมือนกับข ๑)		เหมือนกับข ๑
ข จดที่มีการบรรจุก๊าซ — กรณีภายในห้องที่มีการระบายอากาศ ไม่น้อยกว่า ๖ เท่า ของปริมาตรห้องต่อชั่วโมง	ข ๑ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่มีการ ต่อหรือถอดหัวท่อระบาย ก๊าซเป็นประจำ เพื่อ การบรรจุก๊าซ ข ๒ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตร ออกไปทุกทิศทาง	ประเภทที่ ๑ ประเภทที่ ๒

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
- กรณีภายนอกอาคารในท้องหรือภายในอาคารที่มีผนังและอยู่ในที่โล่ง	๗ ๓ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่มีการต่อหรือถอดหัวท่อจ่ายก๊าซเป็นประจำ เพื่อการบรรจุก๊าซ	ประเภทที่ ๑
	๗ ๔ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตรถึง ๕.๐๐ เมตร ทุกทิศทางจากจุดที่มีการต่อหรือถอดหัวท่อจ่ายก๊าซเพื่อการบรรจุก๊าซเป็นประจำ และภายในปริมาตรทรงกระบอกที่อยู่ใต้ทรงกลมดังกล่าว ถึงระดับบน (ถ้ามี)	ประเภทที่ ๒
	๗ ๕ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ๗ ๔	ประเภทที่ ๓

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
ณ หัวข้อรับและจ่ายก๊าซ ที่รับและจ่ายก๊าซ ให้แก่ยานพาหนะชน สังกัด	ณ ๑ ภายในระยะ ๑.๕๐ เมตร ทิศทางจากจุดที่ มีการต่อหรือถอดหัวต่อจ่ายก๊าซเป็นประจำ เพื่อ การบรรจุก๊าซ	ประเภท ๑
	ณ ๒ ตั้งแต่ระยะ ๑.๕๐ เมตร ขึ้นไปถึง ๕.๐๐ เมตร ทิศทางจากจุดที่มีการต่อหรือถอดหัวต่อจ่าย ก๊าซเป็นประจำ เพื่อการบรรจุก๊าซ และภายใน ปริมาตรทรงกระบอกที่อยู่ใต้ทรงกลมดังกล่าว ถึง ระดับพื้น (ถ้ามี)	ประเภท ๒
	ณ ๓ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือ ระดับ ณ ๒	ประเภท ๓

เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ กันยายน ๒๕๒๕

ตำแหน่ง	ขอบเขตของระยะห่าง	ประเภทของบริเวณอันตราย
ณ โรงเก็บก๊าซ	ภายในห้องที่เก็บกระป๋อง หรือถังก๊าซหุงต้ม	ประเภทที่ ๒
ณ สถานที่ใช้ก๊าซและสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซจากถังก๊าซหุงต้ม	ภายในห้องที่เก็บถังก๊าซหุงต้ม	ประเภทที่ ๒
ณ ร้านจำหน่ายก๊าซ	ณ ๑ ภายในห้องที่เก็บกระป๋องก๊าซ หรือถังก๊าซหุงต้ม ตั้งแต่ระดับพื้นถึงระดับ ๑.๖๕ เมตร เหนือระดับพื้น	ประเภทที่ ๒
	ณ ๒ ภายในระยะ ๔.๐๐ เมตร ในแนวตั้งเหนือระดับ ณ ๑	ประเภทที่ ๓

ข้อ ๕ ภายในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ถ้าหากมีผนังกันก๊าซ ซึ่งตามสภาพปกติสามารถกันก๊าซไม่ให้ผ่านไปได้ ให้ถือว่าบริเวณอันตรายไม่รวมไปถึงบริเวณอีกด้านหนึ่งของผนังนั้น

ข้อ ๖ ภายในบริเวณอันตรายประเภทที่ ๓ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ถ้าหากมี^๕พนหรือหลังคาที่ทำด้วยวัสดุทนไฟ ขวางกั้นมิให้ประกายไฟ^๕หรือวัตถุที่^๕มีอุณหภูมิสูง ร่วงหล่นสู่บริเวณอันตรายประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ ให้ถือว่าบริเวณเหนือพนหรือหลังคา^๕ที่ทำด้วยวัสดุทนไฟนั้นไม่เป็นบริเวณอันตราย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

พจน์ กัณธมาลา

อธิบดีกรมโยธาธิการ